

הסופר שהתחנך בשומרי הצעיר, ושתצלמו הופיע על פלאקטים של התחיה, נפטר בגיל 47

כרוזת התעמולה הידועה של נודעת התחיה מתנוסת עדיין, יתר מחודש אחרי הבחירות, על עמודי-השם, לוחות-מודעות וקיר רות בתים- מעטים קשרו את דמותו של הצעיר נושא הדגל, המצויר בכרוז, עם הסופר יעקב שבתאי, שנפטר בשבוע שעבר מהתקף-לב והוא בן 47 בלבד.

מי שזיהה אותו בכל זאת, הייך בתמיהה ושאל עצמו כיצד הגיעה תמונתו של מי שהיה "שמוצניק" מובהק — פעיל קנאי בתנועת ה"שומרי-הצעיר" — לכרוזת-תעמולה של התחיה. ההסבר הוא פשוט. בשנת 1950 עזב צעיר כבן 16 את מחנה השומריה, שהיה ממוקם על הרי-הכרמל, הפוי ראש ומרוגז. באותו יום נערך במחנה השומרי הצעיר יום ספורט. חבורה קטנה של נערים, שהחליטו לברוח לחיפה במקום להשתתף באירוע הספורט טיבי, חזרה בחשאי בשעות אחרי-הצהריים למחנה, אך נתפסה, לאכזר ובתה, על-ידי המדריכים המבוגרים. כעושה הרוחקה הקבוצה מהשומריה עוד באותו היום. בין המורחקים היה גם יעקב שבתאי, שעזב את המחנה ברוגז רב, יצא לטייל סביב המחנה כדי להרגיע את רוחו. צלם שנקלע במיקרה למקום, הבחין בנער היפהפה והנציח את תמונתו. הצלם ויעקב שבתאי לא תיארו לעצמם, שיבוא יום ותמירנה זו תוכה להיכנס לאלבום הע-שור של מדינת-ישראל. ודאי שלא חלמו שב-1980 תהפוך להיות סמל בכרוזת-תעמולה של תנועה ימנית בתנועת התחיה.

סיפר השבוע איציק קוק, מנהל אולפני ההסרטה "הרצדיה, זמי שהיה חברו הקרוב של יעקב שבתאי עוד מימי תנועת הנוער:

התמונה הזו של יענק'לה זכתה להיות תלויה בחדרו של ראש-ממשלה דאז, דויד בן-גוריון, יענק'לה היה ידוע בבולויותו השחורה "במיכנסים הקצרים, שאותם הג לקפל קצר קצר. הוא היה תמיד שווף כזה. סמל ליופי הישראלי החדש. כל הבנות השתגעו אחריו. כשראה את הכרוז של התחיה לא ידע מה לעשות. הוא אף פעם לא ידע מה לעשות. בסופו של דבר פשוט הניח לכל העניין, למרות שהיה זה אבסורד לגביו, לראות עצמו על הכרוז של התחיה, תנועה שמטלת עבורה את ההיפך הנגמור מדיעותיו שלו.

יענק'לה היה איש ישר מאוד, מצפוני ואוהב בריות. היה תמיד מודאג מעתיד מדינת-ישראל, מה יהיה איציק? היה שואל אותי בדאגה, "לאן אנו הולכים?" בי תקופת מערכת הבחירות האחרונה צילצל אלי בכל ערב, כדי לתת לי עצות לסירטי התעמולה שעשיתי למען המערך.

אחת התכונות הכי מקסימות שלו הייתה שלא ידע מה פירוש המשג כרושנות. הוא היה צנוע, לא דרש דבר מעבר למה שדרוש היה לו כדי להתקיים. היה היתה לו מכר נתי וגם לא דריה, והוא אף פעם לא היה מודאג מהעניין. הדברים לא חסרו לו. אחת התכונות הכי מצחיקות שלו, לעומת זאת, הייתה הפדאנטיות שלו באשר לעבודתו. האיש לא הוציא לאור ספר עד שלא היה בטוח שהכל בו מדויק ומעודכן. על כל ספר עבד שנים. אני זוכר שלפני כמה שנים עמדה למכירה דירת הוריו — הרכוש חולק בין כל קרובי המישפחה.

# להרים את הדגל!



# התחיה

סופר שבתאי כפלאקט של התחיה ובתצלום המקורי בלורית שחורה ומינסיים קצרים



סופר שבתאי ערב מותו פגישתו מחודשת עם ההורים

דר קרקעות, נרשם על שמות ראי שי המישפחות בכפר תבור. הש"טח שבו מדובר נמצא בתהליך הפקעה לצורכי ציבור, וזאת לא-חר שהמועצה הציעה הצעה כס"פית גבוהה בהרבה מערך הק"קע. המועצה טוענת שהתובעים פנו למועצה יותר משנה אחרי שהבניין נבנה, ולא טענו את טענותיהם במהלך הבנייה, ובהיות חלקם תושבי הכפר הרי שהם מגועים כיום מלטעון את הטענות הנטענות על-ידם.

המבקר כיום בכפר תבור מבי-חין בבנייה המואצת במקום. בי מושבה מוקם מרכז ספורט ענק על בנה-ביתך-בעצמך. לדברי מיכה גולדמן מהוה הכפר דוגמה ליישוב קהילתי. הוא טוען שיש גבול לפי-הכפר למרכז איזורי של הגליל התחתון, אך לא לעיר. ועדה של תושבי הכפר בוחרת את המועדים למגורים בכפר והגידול בבי-קוש נובע, לדעתו, מהתשתית ה"יעילה שהוקמה במקום בשנים ה"אחרונות, לרווחת התושבים. לדע"תו, הבנייה המואצת איפשרה קבי-לת תושבים חדשים למושבה במ"הירות רבה, ואם יש התנגדות הוא לא יודע על כך. ההשמצות נגדו, לדבריו, הן מצד מיספר מצומצם של אנשי המקום והוא אינו מעוניין להגיב על כך. "ית"כן", אומר גולדמן, "שההשמצות נובעות מהצלחתי לפתח את המר שבה ולהפכה למקום שצעירי-רוי צים לגור בו". לגבי המישפט ה"מתנהל הקשור למיבנה לא יכול היה לשיב.

מסתבר שלא הכל תמימי דעים עם ראש המועצה הממונה. לפני כשנתיים אורגנה פטיציה של תושבים אחדים, שקראה למועצה להימנע מפגיעה באופי הכפרי של המקום. גולדמן זימן את מארגני ההחתמה לשיחה בלישכתו, וה"הדורים יושרו עד כדי כך, ש"כאשר ביקר במקום כתב העולם הזה לא הסכים איש לדבר על כך. אחת מתושבות הכפר הסכימה רק לומר ש"האוויר בכפר נפלא, ה"אווירה בכלל לא."

יענק'לה ביקש לקחת לעצמו רק את מכונת התפירה הישנה, ש"היתה שייכת לאמו. אך הוא דרש לראיין את כל מי שביקש לקנות את הדירה עצמה. "כאן לא יגור כל אחד", הצהיר יענק'לה.

עך כאן סיפורו של איציק קוק. היה זה קול שנתן ליעקב שבי תאי לתרגם, בפעם הראשונה, ש"זו עבודת התיאטרון הקאמר. שבי תאי חיבר סיפורים, רומן ומחזות, ועסק בעיבוד ובתירגום. מבין יצירותיו היותר ידועות: כתר על ה"ראש, סיפורי הדוד פרץ, זכרון דברים.

הוא גולד בתל-אביב למישפחת פועלים. שנות ילדותו עברו עליו במעונות-העובדים, שם התגורר עם הוריו ושני אחיו. הוא היה חבר השומרי-הצעיר בקן מרכז, ומאוחר יותר חבר קיבוץ מרחביה. בראיון ששודר בשבוע שעבר בקול-ישר אל אמר שבתאי, שאחד הדברים שאותם היה מבקש לעצמו במיור חד הוא פגישה מחודשת עם הוריו שנפטרו לפני שנים. ימים ספורים לאחר מכן מת יעקב שבתאי.

הגליל סביון של הגליל התחתון בכפר תבור שואלים: האם יעצור בית-המישפט את הבניה המואצת במושב

המועצה מקומית אינה יכולה לעשות דין לעצמה ולבנות ללא קבלת היתר, תהינה הסיבות אשר תהינה. קבע בית-המישפט הש"לום בעפולה בגורדין שבו תבעה המדינה את המועצה המקומית כפר תבור על בניית תוספת ל"בניין המועצה ללא היתר של הור"עדה המקומית לתיכונן ולבניה.

כפר תבור (מסחה) יחגוג בקרוב את יובל ה-90 להיווסדו, ומסתבר שלא הכל תמימי דעים עם הנע-

שה במושבה. המנהלת על-ידי צעיר נמרץ בשם מיכה גולדמן, הנושא עיניו למשרות פוליטיות בכירות. תושבים במקום מהרהרים אם מעשיו של גולדמן, שמעולם לא נבחר לתפקידו בדרך דמוק"רית, אלא מונה באופן שרירותי, לא יפגעו בסופו של דבר ביישוב הוותיק.

כאשר ניגשה המועצה המקומית להרחיב את בניין המועצה, ב"1977, לא שמה לב לעובדה שחלק מן השטח עדיין רשום על שם בעל התאגדות של איכרים מוותיקי היישוב שאינם עוד בחיים. ה"מועצה החלה בבנייה על שטח שאינו שייך לה וללא קבלת היתר מגורמים המוסמכים, והמדינה הגי"שה נגד המועצה כתבי-ביעה ב"תחילת 1980.

השופט לא השתכנע מטעונו באיכות המועצה, שכרע נמצאת המועצה בשלבי הפקעת הקרקע,